

**Schoolondersteuningsprofielen
Plein013
2016**

BS Fatima

Rapport audit

School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: Basisschool Fatima

Datum bezoek : 24 november 2015

In opdracht van : Plein013

Rapporteur: Rob van Haren

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt ondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de ondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar ondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de ondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de ondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

1. de *diversiteit* van de leerlingenpopulatie van de school
2. de *ruimte voor verschillen* tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
3. de beschikbaarheid van *extra voorzieningen* bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
4. de *borging* van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
5. de intensiteit en omvang van de *samenwerking* met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport korthedshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld 'school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport korthedshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken.

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heterogeen, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) - aanwezig waren: *Ank Bullens (directeur)*, *Tonnie Lemmens (IB-er)*, *Astrid Inderfurth (leerkracht groep 1-2)*, *Carien Neggers (RT-er)*, *Edwin van Hommelen (ouder van een zoon met extra ondersteuningsbehoefte in groep 3 en een dochter in groep 1-2)*.
- observaties bij enkele lessen: *groep 1-2 (zelfstandig werken)*, *groep 4 (rekenen)*, *groep 8 (rekenen)*
- een teamgesprek - aanwezig was: *een representatief deel van het team*

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoefte.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

Basisschool Fatima is een Katholieke basisschool in de wijk Fatima. De kinderen komen hoofdzakelijk uit de wijk Fatima, maar er is ook een gedeelte dat buiten de wijk woont. De school is een afspiegeling van de wijk: er is een grote groep autochtone leerlingen die de school bezoeken en een (in lichte mate groeiende) groep allochtone kinderen. Daarmee is de diversiteit van de schoolpopulatie wel relatief groot. Over het algemeen is de spreektaal thuis Nederlands, maar de school merkt een teruggang van de taalbeheersing en de woordenschat van kinderen als zij instromen.

Het aantal verwijzingen is de laatste jaren gemiddeld, evenals het aantal doublures binnen de school. Bij de doublures kan worden opgemerkt dat dit hoofdzakelijk kleuterverlengingen betreft.

De ouders kiezen de school omdat deze zich positioneert als een school in de wijk en omdat het een school is met "een goede mix" van kinderen. De school is kleinschalig en is laagdrempelig naar ouders. Ouders zijn zeer tevreden over de samenwerking die zij kunnen hebben als hun kind extra ondersteuningsbehoefte heeft. Er is dan veel overleg en de ouders voelen zich ook echt betrokken bij de extra inzet t.a.v. hun kind.

Op basisschool Fatima wordt volgens het leerstofjaarklassensysteem gewerkt, waarbij de instructie in de regel klassikaal gebeurt. Daarna wordt er een verlengde instructie gegeven. Voor enkele vakken zijn de kinderen ingedeeld in niveaugroepen. De kinderen werken ook met een weektaak die zij in de zelfstandig werken-tijd uitvoeren,

Inpandig is een peuterspeelzaal gevestigd waar een goede samenwerking mee is. Samen wordt het programma Piramide uitgevoerd. De school is een opleidingsschool, waardoor er veel stagiaires en LIO-stagiaires op school aanwezig zijn. Daarnaast is de school ook een Plusschool, waardoor er veel extra aanbod aan naschoolse activiteiten is.

In de groepen is, door de inzet van extra personeel (leerkracht en onderwijsassistent) en door stagiaires veel inzet van extra handen beschikbaar. In alle groepen wordt dit ingezet, soms door extra ondersteuning aan een individuele leerling en soms door een niveaugroep apart te nemen en daar de instructie aan te geven.

De school is momenteel sterk in ontwikkeling. Het werken met niveaugroepen en de begeleiding van kinderen met extra ondersteuningsbehoefte zijn anders opgezet. Het team kijkt bij individuele kinderen altijd eerst naar de mogelijkheden die er zijn en probeert met ouders mee te denken over wat de mogelijkheden zouden zijn als het kind daadwerkelijk op basisschool Fatima komt / blijft. Het team realiseert zich, dat veel ontwikkelingen ingezet zijn, maar nog niet klaar zijn. De inzet van het team hierbij is groot.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevroegde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van andere scholen in Nederland

- meer homogeen
- vergelijkbaar
- meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

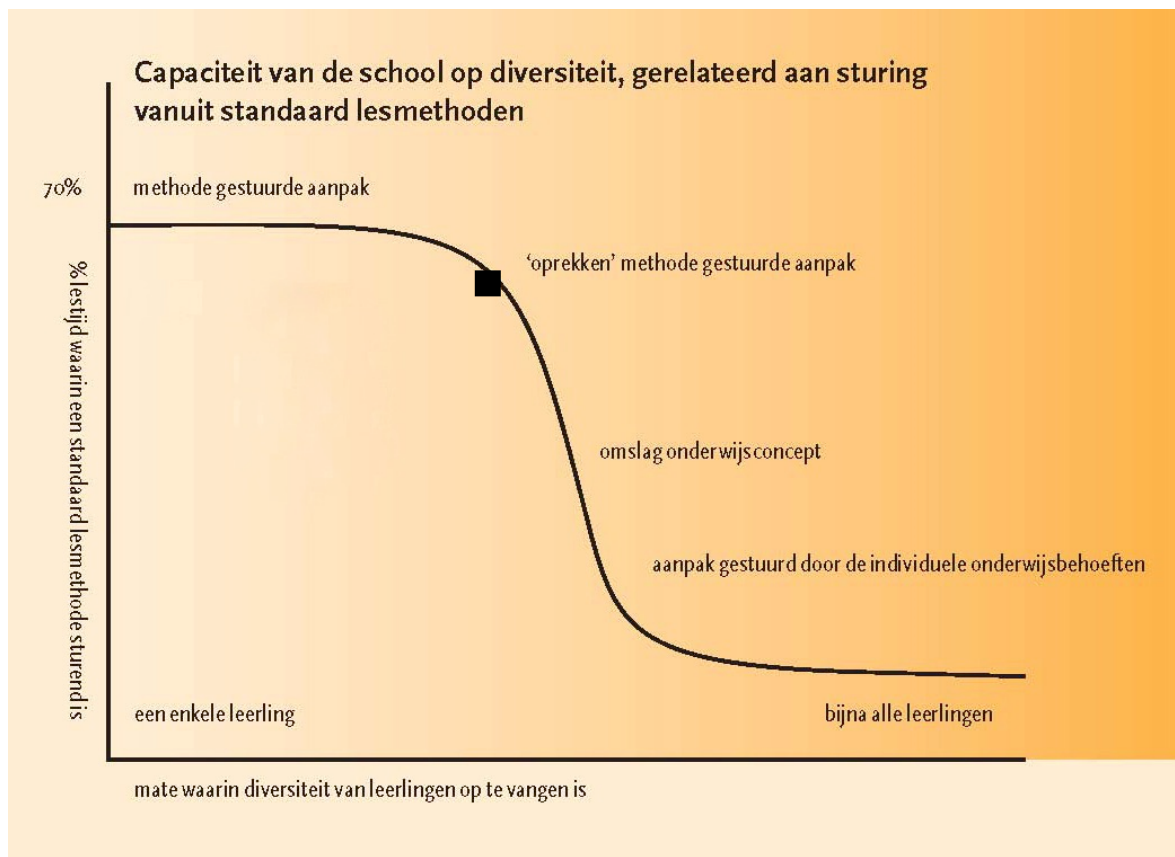
In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van basisschool Fatima weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas. Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

Basisschool Fatima bevindt zich op positie ■

Domein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het *omgaan met verschillen* geven het beeld van een school die

- basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
- enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
- veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)

Domein 3: De vijf velden van voorzieningen

Domein 3. De school heeft meer dan de fundamentele *voorzieningen* voor wat betreft

- extra 'handen' in de klas, te weten: indien aangekruist toelichten
- onderwijsmaterialen
- de ruimtelijke omgeving
- specialistische expertise
- contacten met externe relaties

Deze beschikbaarheid van voorzieningen past bij een smalle ondersteuningsschool

Domein 4: Borging

Domein 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt

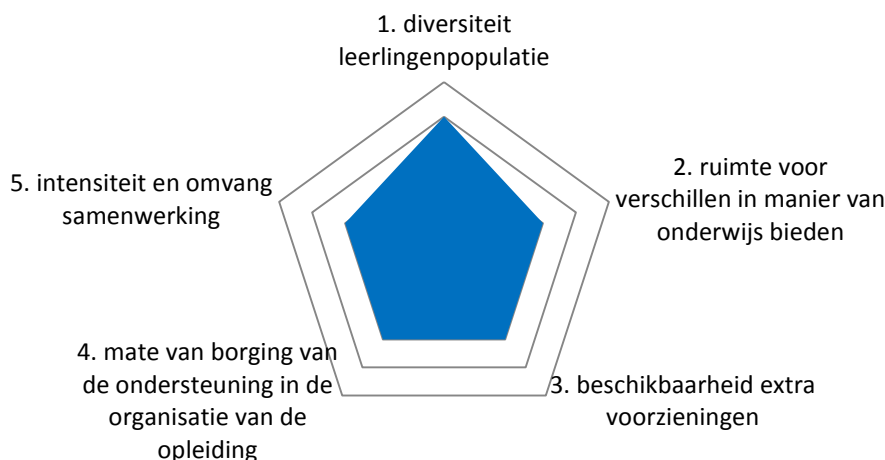
- op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
- op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
- op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig

Domein 5: Samenwerking binnen het onderwijs

Domein 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is

- intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
- beperkt (passend bij een netwerkschool)

Het ondersteuningsprofiel in één oogopslag

Over het geheel genomen is basisschool Fatima te karakteriseren als een **smalle ondersteuningsschool**

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie(1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

1. Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.
Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

De schoolpopulatie is een afspiegeling van de wijk. In de wijk is een diversiteit van allochtoon en autochtoon, en ook van laag opgeleid tot hoog opgeleid en van zwak tot sterk sociaaleconomisch milieu. Het team ziet het eigenlijk als een goede mix, waarin geen scheve verhoudingen liggen. Er is wel sprake van een diversiteit aan nationaliteiten, maar het wegingspercentage is 22. Over het algemeen is de voertaal thuis Nederlands, met enkele uitzonderingen.

Qua leerniveau is er wel een grote middengroep op de school, maar de uitschieters naar boven en onder zijn groot. Daarmee is sprake van een grote diversiteit waar de school mee te maken heeft. Er is een trend herkenbaar dat de kinderen die instromen in de school een afnemende taalbagage hebben.

Wat betreft gedrag is er sprake van weinig uitvallende kinderen (uiteraard is dit wel per groep verschillend). Het team heeft de kanjertraining gedaan en merkt nu dat dit zijn vruchten begint af te werpen. Leerlingen voelen zich hierdoor gesterkt, maar in de praktijk blijkt het toch moeilijk om de ouders mee te krijgen in deze manier van kindbenadering.

Ook qua leerstijl herkent de school grote verschillen, maar past momenteel het onderwijs daar nog niet op aan.

2. Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.
Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

Basisschool Fatima hanteert het leerstofjaarklassensysteem, waarbij de instructie in de regel vrij klassikaal is en daarna in alle groepen gewerkt wordt met verlengde instructie. Het is de bedoeling dat de instructie gegeven wordt volgens het directe instructiemodel, maar dat is nog niet in alle groepen structureel het geval. De kinderen zijn voor spelling, lezen en rekenen in 3 niveaugroepen per klas ingedeeld. Met de inzet van meer handen in de klas wordt in enkele groepen de klas soms gesplitst en dat gebeurt dan in deze niveaugroepen.

De kinderen hebben een weettaak waarbij ze onder de zelfstandig werken-tijd kunnen werken aan vooraf aangegeven werk (de hele groep heeft in principe dezelfde taakbrief).

Om de kinderen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling worden de rapporten samen met de kinderen doorgenomen en gaan de kinderen in de bovenbouw nu ook deelnemen aan het rapportgesprek (leerling – ouder – kind).

Naast de extra inzet in de klas is er ook voor individuele kinderen(en soms in een klein groepje) begeleiding buiten de klas (RT, MRT).

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

In de groepen wordt het directe instructiemodel nog niet altijd consequent gebruikt. Dit volledig doorvoeren kan de effectiviteit van het onderwijs vergroten.

De kinderen hebben nu een weettaak, waarbij ze allemaal dezelfde opdracht krijgen. Mogelijk dat er een aanpassing gemaakt kan worden aan de niveaugroepen en daarna mogelijk een eigen inbreng van de kinderen (startend in de hoogste groepen). Dit zorgt voor een grotere betrokkenheid bij de kinderen en meer werk op maat. Om de betrokkenheid nog verder te vergroten zou ook gewerkt kunnen gaan worden met evaluatie van het werken door de kinderen (startend met smileys voor de onder- en middenbouw en doorgaand met geschreven evaluatie op inhoud en inzet in de bovenbouw).

Met name het stellen van doelen samen met de kinderen (in een echte dialoog) zou ook de motivatie en de betrokkenheid kunnen stimuleren.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.
Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

Er is relatief veel inzet van extra handen in de klas. Dit is in de vorm van leerkracht / stagiaire / LIO-stagiaire / onderwijsassistente / ouders in de groepen en van RT en MRT buiten de groepen. Daarmee is voor alle groepen extra ondersteuning van de leerkracht beschikbaar.

Voor wat betreft de (extra) materialen is sprake van een vergelijkbare hoeveelheid met andere scholen. In fysieke zin heeft de school veel extra ruimte ter beschikking: er zijn 2 lege lokalen die gebruikt kunnen worden, een aparte computerruimte en een aula en er zijn 2 RT-ruimtes. Door de kleuters kan ook de b.s.o.-ruimte gebruikt worden. Naast het speellokaal is er ook aangrenzend aan de school een gymzaal. De samenwerking met andere instanties wordt door de school functioneel ingezet. Met name de onderwijsconsulente heeft daarbij ook een ondersteunende rol.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De inzet van meer handen in de klas vraagt een continue aandacht. Effectiviteit van inzet wordt snel minder als het niet planmatig en afgestemd gebeurt. Mocht dit nog niet al gebeuren, dan verdient het aanbeveling om bijvoorbeeld een maal per maand een kort afstemmingsoverleg per groep te organiseren.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

De procedures en protocollen zijn in voldoende mate beschreven. Hier is de afgelopen tijd veel aandacht aan besteed. Bij het bevragen op verantwoordelijkheid t.a.v. processen en protocollen wordt er nog veel geantwoord in de richting van de collectieve verantwoordelijkheid. Ook in gesprekken met leerkrachten komt dit naar voren.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Mogelijk dat er nog winst te behalen is in de duidelijkheid wie voor welk aspect verantwoordelijk is en dus ook initiatief moet nemen. Daarmee wordt de kans ook heel groot, dat datgene dat nu geborgd is op papier ook in de praktijk daadwerkelijk uitgevoerd wordt.

5. Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.

Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

Met de scholen in de directe omgeving is een niet gestructureerd, maar functioneel overleg. De school heeft met name een goed netwerk binnen de stichting, met de peuterspeelzaal en met de onderwijsconsulente. De consulente is met name de spil daar waar extra expertise nodig is.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Mogelijk dat het ontwikkelen en versterken van het onderwijs gebaat is bij netwerken die ook op leerkrachtniveau opgezet worden. Een samenwerking met scholen die in een zelfde ontwikkelingsfase o.i.d. zitten zou kunnen leiden tot inspiratie en gerichte collegiale ondersteuning.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Tijdens de teamdiscussie zijn de stellingen besproken en onderstaand is een schema opgenomen waarbij de globale weging/beoordeling door het team is te zien.

rangorde	team basisschool Fatima
<div style="text-align: center;"> </div>	-5- De veiligheid in de groep wordt in hoge mate bepaald door leerkrachtvaardigheden
	-1- De reistijd voor een leerling mag niet meer zijn dan een half uur heen en een half uur terug
	-4- Door Passend Onderwijs krijgt de “gewone” leerling te weinig aandacht
	-11- Dankzij Passend Onderwijs worden leerkrachten nog deskundiger
	-12- Aanmelding is een ding: een leerling kan de school veel geld gaan kosten
	-6- Liever klassenverkleining dan extra handen
	-3- Veel “zorg”-leerlingen op een school schrikt ouders af, dat is geen goede PR
	-9- Liever arrangementen op aparte leslocaties, dan arrangementen in de reguliere klas
	-10- Hoe homogener de groep, des te beter de leerprestaties
	-7- Door de methodesturing in het onderwijs creëren wij “buitenbeentjes”
	-8- Ouders hebben geen verstand van onderwijs en daarom kan de school beter bepalen wat een passend onderwijsaanbod is
	-2- Ik merk niet zo veel van Passend Onderwijs

Enkele opmerkingen die tijdens de discussie zijn gemaakt en min of meer kenmerkend zijn voor de teammening:

- Bij -5- : Dit is misschien wel de allerbelangrijkste basis van waaruit je werkt. Je kunt in de groepen wel het verschil maken. Daarbij moet je jezelf open durven stellen en aangeven dat je het kind vertrouwt.
- Bij -1- : Het is fijn als het kind in de buurt op school kan zitten, maar we moeten wel kijken naar de mogelijkheden die we hebben en of het kind er bij gebaat is.
- Bij -4- : Het heeft met de organisatie te maken en de zwaarte van de problematiek. Je moet je wel bewust zijn van je eigen handelen.
- Bij -11- : Je wordt deskundiger op het gebied van leerlijnen, differentiëren, gedrag. Je moet nu van alles iets weten. Bij ons is de wil er om deskundiger te worden. Doordat we veel meer hulp krijgt, leer je veel. We moeten wel de tijd nemen om te groeien en onszelf de ruimte gunnen om keuzes te maken.
- Bij -12- : We stellen ons wel open, maar de zorgplicht blijft wel spelen. We zijn ons er wel steeds meer bewust van.

- Bij -6- : Ik zou liever extra handen in de klas willen hebben, maar dan moet het wel structureel zijn en ook dezelfde mensen. Belangrijk is ook dat we dan extra ruimte buiten de groep hebben.
- Bij -3- : Het hangt er van af hoe je er mee om gaat. Bij gedragsproblemen is het wel vaak negatieve PR en bij de andere hoeft dat niet. Onze ouderpopulatie heeft wel snel een mening klaar. Als je met hen praat slaat die mening ook makkelijk weer om.
- Bij -9- : De problematiek is wel bepalend. Wij doen ons best om kinderen zo veel mogelijk de kans te geven op onze school, maar het kind moet er profijt van hebben en de andere kinderen geen last.
- Bij -10- : In onze groepen zit veel verschillen tussen de kinderen, daarmee worden ze vanzelf heterogeen. Bij verschillen zien en leren kinderen van elkaar. Combinatiegroepen is weer wat anders, want daar is de organisatie weer lastiger van.
- Bij -7- : Het is wel fijn om met een methode te werken: het geeft houvast en een lijn, maar het legt ook wel druk. De methode geeft duidelijk de lijn aan waaraan kinderen moeten voldoen. Buitenbeentjes is slecht geformuleerd: kinderen zien ook wel hoe andere kinderen zijn en die kijken ze niet er op aan.
- Bij -8- : Wij kunnen passend onderwijs niet vorm geven als we de kennis die ouders hebben van hun kind niet gebruiken. Ouders hebben ook het beste met hun kind voor.
- Bij -2- : Je merkt er juist veel van: we behouden nu meer kinderen op onze school en ook de situatie thuis neem je mee. Er komt dus wel meer bij voor je als leerkracht.

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

- *opleidingsniveau van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:*

- weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het algemeen
- laag
- gemiddeld
- hoog
- matig
- sterk

Wij zijn daarmee een goede afspiegeling van de wijk, waarbij er een goede mix is van hoog- en laagopgeleide ouders, allochtoon en autochtoon, verschillende sociaaleconomische achtergronden. Ons voedingsgebied was altijd de wijk rondom de school, maar is enige jaren geleden (vanwege fusie) uitgebreid. Juist uit dit gebied is een aantal "probleemgezinnen" op school gekomen, waardoor de populatie is verzwaard.

- *thuis taal:*

- weinig
- matig
- sterk

In vrijwel alle gezinnen is Nederlands de voertaal. Er zijn wel een paar gezinnen waar thuis overwegend of geheel Turks / Arabisch of een andere taal gesproken wordt. Slechts een enkel kind komt in groep 1 binnen zonder enige of met zeer weinig Nederlandse woordkennis. Het is wel zo, dat er een redelijke groep is die met een taalzwakte binnen komt, onder andere veroorzaakt doordat er thuis weinig of slecht Nederlands gesproken wordt.

- *culturele achtergrond*

- weinig
- matig
- sterk

Hoewel een duidelijke meerderheid van de leerlingen van autochtone afkomst is, is er wel een grote diversiteit aan nationaliteiten vertegenwoordigd op basisschool Fatima. Ook hierbij kan gesteld worden, dat de school met een wegingspercentage een goede mix is en een afspiegeling van de maatschappij is.

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

- *niveau van leren*

- weinig
- matig
- sterk

Er is wel een grote groep van gemiddeld scorende kinderen, maar daarnaast lopen de resultaten sterk uiteen (van een hoge A-score naar een lage E).

De geïnterviewden geven aan, dat de taalbagage afgenomen is bij de kinderen die instromen. Er moet hard gewerkt worden aan de verbetering van de taalvaardigheden. De school zet al jaren extra in op taal. Zo wordt er op dit moment met behulp van Klemtoon op Taal een peuter-kleuterbibliotheek aangeschaft en ingericht.

- *leerstijlen*

- weinig
- matig
- sterk

De geïnterviewden geven aan, dat de verschillen in leerstijlen wel geconstateerd zijn.

Bij het maken van de huidige groepsplannen zijn de ondersteuningsbehoeften in beeld gebracht, maar deze moeten nog beter uitgewerkt worden. Het streven is om bij het maken van de nieuwe groepsplannen deze ondersteuningsbehoeften beter in beeld te brengen voor de groep.

Hoeveel leerlingen hebben

- *speciale behoeften in het verwerken van informatie*

- weinig (minder dan 20 %)
- een matig aantal (20 tot 40 %)
- veel (meer dan 40%)

We merken een groeiende groep kinderen die problemen hebben met concentratie, interesse en betrokkenheid. Voor deze kinderen is vaak herhalen en structuur aanbrengen van groot belang.

- *speciale behoeften in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, begrip van de sociale omgang)*

- weinig (minder dan 20 %)
- een matig aantal (20 tot 40 %)
- veel (meer dan 40 %)

Hoewel het natuurlijk wel scheelt per groep, is het momenteel vrij rustig op school. De kinderen zijn op elkaar gericht.

De geïnterviewden constateren dat de interventies vanuit de Kanjertraining vruchten beginnen af te werpen.

Bijzonder aspect hierbij is het feit dat er naar de ouders zo veel mogelijk openheid is en zij er bij betrokken worden (zeker als het sociale media betreft), maar niet alle ouders onderschrijven de normen en waarden van de school.

Daarnaast is er nog wel eens wat doorstroom van kinderen die verkeren in een onstabiele en onveilige thuissituatie.

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

	1	2	3	4	
overdragen van kennis	☒	☒	☐	☐	zelf ontdekken
kennis verwerven	☐	☒	☐	☐	werken met kennis
klassikaal leren	☐	☐	☒	☐	individueel en groepjes-leren
sturing van het leren door de leerkracht	☒	☐	☐	☒	leerlingen sturen eigen leren
alle leerlingen op basisniveau brengen	☐	☐	☒	☐	het maximale uit elke leerling halen
leerstof bepaalt leerweg	☒	☐	☐	☒	beginsituatie leerling bepaalt leerweg
nadruk op gestructureerde opdrachten	☐	☒	☐	☐	nadruk op vrije opdrachten
gelijke normering prestaties	☒	☐	☐	☐	beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
beoordeling door leerkracht	☒	☐	☐	☐	zelfbeoordeling door leerling
evaluatie onderwijs door leerkracht	☐	☒	☐	☐	evaluatie samen met leerlingen

- 1 *Wij zijn nu in ontwikkeling van 1 naar 2. In de ochtenden zitten we in enkele groepen nog wel veel op 1 en in de middagen overal op 2.*
- 2 *Dit is kind-afhankelijk: bij sommige kinderen zitten we op 4, maar bij de grootste groep kinderen (en daarmee ook leerkrachten) zitten we op 2. De groei die we constateren is voor een belangrijk deel een uitloeijsel uit de niveaugroepen waarmee we nu werken.*
- 3 *Er is een duidelijke ontwikkeling gaande van klassikaal naar leren in (niveau-)groepjes. De instructie is nu nog vrij klassikaal. Daarna volgt de verlengde instructie waarbij de groepen op niveau extra instructie ontvangen en de andere kinderen zelfstandig kunnen gaan werken. Ook bij de kleuters zie je een ontwikkeling: eerst werkten we alleen met de grote kring, maar nu doen we ook veel dingen in de kleine kring.*
- 4 *Dit is ons streven en we zijn er met het team ook heel intensief mee bezig.*
- 5 *Ook bij de niveaugroepen is de leerstof (methode) bepalend voor de leerweg, maar dan wel aangepast aan het niveau. Uitzondering hierbij is de begeleiding van kinderen met een eigen leerlijn / o.p.p.*
- 6 *In verband met de kinderen die onze school bezoeken hanteren we een duidelijke structuur. Dit heeft met name te maken met wat de kinderen aan kunnen.*
- 7 *We hanteren een vaste norm voor alle kinderen, met uitzondering van de kinderen die een eigen leerlijn volgen*
- 8 *De beoordeling gebeurt nu vrijwel geheel door de leerkracht. Alleen daar waar het gedrag betreft betrekken we kinderen er bij. Ook bij RT wordt aan kinderen gevraagd hun eigen ontwikkeling en de wijze waarop ze gewerkt hebben te evalueren.*
- 9 *We nemen de rapporten wel samen met de kinderen door, maar het is nog steeds de evaluatie van de leerkracht die aan de leerling verteld wordt. Dit jaar gaan we de kinderen vanaf groep 6 voor het eerst uitnodigen om bij de rapportgesprekken er bij te zijn (samen met hun ouders).*

De geïnterviewden stellen vast, dat het team op een kantelpunt zit (of "springplank"). In de afgelopen 2 jaar hebben we sterk ingezet op het werken in 3 niveaus voor wat betreft het lezen, de spelling en het rekenen. Verdere aanpassing gebeurt nu bij leerlingen met een eigen leerlijn op 1 of meerdere vakgebieden, maar bijvoorbeeld nog niet structureel t.a.v. de begeleiding van de meer begaafden ("We zijn nog eerder geneigd om onze aandacht te richten op de kinderen die aan de onderkant uitvallen, dan die aan de bovenkant extra uitgedaagd dienen te worden.").

Basisschool Fatima zet structureel in op het vergroten van de woordenschat.

Verdere aanpassing van de wijze van lesgeven gaat in de richting van het toepassen van het directe instructiemodel. Daarbij wordt het stellen van het doel wel in veel groepen toegepast, maar het evalueren op doel en proces is nog lang geen gemeengoed in de groep.

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

- vooral met individuele aandacht, buiten de groep
- vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
- vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
- vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

De RT (individuele aandacht buiten de groep) gebeurt niet alleen individueel, maar soms ook in kleine groepjes (voor een aantal kinderen met leesproblemen bijvoorbeeld).

Kinderen met een aangepast routeboekje krijgen ook extra begeleiding buiten de groep.

Bij de vakken lezen, rekenen en spelling zijn de groepen in 3 niveaus ingedeeld op instructiebehoefte.

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

- ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school
- incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten
- nee, niet of nauwelijks

Dit is nog niet of nauwelijks, maar de geïnterviewden geven aan, dat er momenteel een lijst is gemaakt in alle groepen met de ondersteuningsbehoefte van de kinderen. Het doel is dat dit besproken wordt bij het opstellen van het nieuwe groepsplan en dat dit vervolgens ook een plek krijgt in de plannen.

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

Op basisschool Fatima wordt les gegeven volgens het leerstofjaarklassensysteem en daarvoor worden de kinderen (m.u.v. de kleuters) als mogelijk in homogene groepen ingedeeld. Dit schooljaar zijn de kinderen ingedeeld in de volgende groepen: 3 maal groep 1-2, groep 3, 4, 5, 6, 7 en 2 maal groep 8.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis): **75 %**

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **80 %**

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **80 %**

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen met de ondersteuningsbehoefte van de leerling: **10 %**

Op basisschool Fatima is het team intensief bezig geweest met (voor de vakken spelling, lezen en rekenen) de groep in 3 instructieniveaus in te delen. Daarmee heeft het team ook veel aandacht besteed aan de kerndoelen voor de eigen groep en de leerlijnen.

Voor wat betreft de didactisch en pedagogisch maatwerk geven directeur en IB-er aan, dat zij een sterk team hebben: "De leerkrachten weten in de groep waar ze mee bezig zijn."

De leerkrachten werken planmatig en kunnen ook goed met gedragsproblemen omgaan.

de mate waarin de begeleiding een individuele aanpak is dan wel een teamaanpak

- vooral individuele aanpak van leerkrachten
- aanpak gedeeld door enkele leerkrachten
- teamaanpak

De manier van werken wordt door IB-er en consulente besproken bij de groepsplanbesprekingen.

Uiteraard heeft de uitwerking wel een stukje "personal touch", maar de aanpak is wel in basis gelijk.

de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven

- niet of nauwelijks
- soms
- vaak

De ouders worden wel geïnformeerd, maar er is geen dialoog met de ouders over de manier van lesgeven. Met de leerlingen bespreken is ook nog niet aan de orde geweest.

Daar waar het de aanpak van individuele leerlingen betreft is er wel veel overleg en over de vaststelling en uitvoering is een goede dialoog met elkaar.

Teamexpertise

*Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.*

De geïnterviewden geven aan, dat zij de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd hebben in het werken op 3 niveaus voor spelling, lezen en rekenen en dat dit nu in alle groepen goed is doorgevoerd en gezien mag worden als teamexpertise.

Daarnaast is de aanpak van gedrag d.m.v. Kanjertraining teamexpertise.

Op dit moment is het team bezig om de aanpak van woordenschatvergroting (m.b.v. de Spreekhoorn) goed op papier te zetten. In de loop van dit schooljaar zal dit in de groepen geïmplementeerd worden en zal dit ook toegevoegd kunnen worden aan de teamexpertise.

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - in de klassen/groepen: welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?

Groep	Functionaris(sen)	Aantal uren per week	Aantal betrokken lln.
1-2	Leerkracht	10 woensdagen	63
1-2	LIO	3 dagen p.w.	63
1-2	stagiaires	2 dagen p.w.	63
3	Onderwijsassistente	3 ochtenden p.w.	32
3	Leerkracht	1 ochtend p.w.	32
3	Ouders (lezen)	1 uur p.w.	32
3	Ouders (computer)	1 uur p.w.	32
4	RT	2 maal 1 ½ uur p.w.	28
4	Stagiaires	2 dagen p.w.	28
4	Ouders (lezen)	1 uur p.w.	28
4	Ouders (computer)	1 uur p.w.	28
5	Onderwijsassistente	2 middagen p.w.	27
5	Leerkracht	1 middag p.w.	27
6	LIO	3 dagen p.w.	14
7	Stagiaires	1 middag p.w.	22
7	Ouders	1 uur p.w.	22
8	RT	2 maal 1 ½ uur p.w.	1
8	Stagiaires	2 dagen p.w.	31

- 2 kleuter krijgen 2 maal per week RT vanuit Auris (gebudgetteerd)
- Vakdocent gym voor groep 3 t/m 8
- MRT (vrnl. Bovenbouw)
- Schoolmaatschappelijk werk op school (1 dag per week)
- Consulente Plein013 (1 dag per week.

- **buiten** de klassen/groepen: welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?

Een gedeelte van bovenstaande activiteiten gebeurt buiten de groep. Een en ander wordt in overleg bepaald.

- *Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:*

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

- alternatieve methodes, nl. aangepaste routeboekjes Maatwerk
- met een lager tempo, veel herhalen, nl. kleurenklok, stoplicht, taalkaarten
- gericht op auditieve informatieverwerking, nl. materialen vanuit RT-cursus
- gericht op visuele informatieverwerking, nl. tafelkaart, info op het tafeltje
- anders, nl. Ambrasoft. Daarnaast wordt de bij de methode horende software en soms andere software gebruikt.

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

- methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, nl. Kanjermethode
- begrenzing van het gedrag, nl. Vulkaan in je buik
- het ervaren van successen en het ontvangen van beloningen, nl. blokjessysteem, stickers, smiley-systeem
- begrip voor sociale interactie (met de volwassenen en de leeftijdsgenoten in de eigen omgeving), nl. Marietje Kessels interventie (groep 7)

Aanpassingsvermogen aan kindspecifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

- Kleutermaterialen voor 2 kinderen met taal-spraakstoornis
- Aangepast meubilair voor 2 kinderen

- *Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school*

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

Er zijn nu 2 leegstaande lokalen beschikbaar, de computerruimte en de aula worden dagelijks gebruikt. Voor individuele begeleiding zijn 2 kleine ruimtes beschikbaar. De kleuters gebruiken ook regelmatig de b.s.o.-ruimte.

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

Naast het speellokaal is er ook inpandig een gymzaal aanwezig die de gehele dag beschikbaar is.

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

Deze is niet aanwezig.

buitenruimten

Achter de school is een ruim speelplein aangelegd. Voor de school zijn nog een grasveld en een speelpleintje die in de zomer door de school ook gebruikt wordt.

- Specialistische expertise op hbo/wo-niveau

<i>binnen de school zelf beschikbaar</i>	<i>buiten de school snel toegankelijk</i>		<i>Via de</i>
	X	visuele beperkingen	
	X	auditieve beperkingen	
	X	spraak/taal belemmeringen	
	X	cognitieve beperkingen	
	X	motorische beperkingen	
	X	beperkingen door langdurige ziekte	
X		Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)	
		ADHD	
X		dyslexie	
		overige psychiatrische aandoeningen	
		gedragsproblemen	
	X	onderwijsachterstanden andere culturen	

consulente (die 1 dag per week op de school aanwezig is) is veel informatie en kennis beschikbaar. De lijstjes naar de expertise van Plein013 zijn kort.

De school heeft een intensieve samenwerking met de PABO (opleidingsschool) en Fontys Sporthogeschool.

Basisschool Fatima heeft 2 leerkrachten die de opleiding tot kindercoach met succes hebben afgerond.

- Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

	<i>nooit</i>	<i>soms</i>	<i>regelmatig</i>	<i>vaak</i>
SMW				X
Bureau Jeugdzorg			X	
GGD				X
GGZ		X		
MEE		X		
(Kinder)ziekenhuis	X			
Revalidatiekliniek		X		
Justitiële inrichting	X			
Gemeente, leerplicht			X	
Politie		X		

De school heeft een (intensieve) samenwerking met Kinderstad (peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang), voor de naschoolse activiteiten met Contour De Twern, de Kunstbalie en werkt ook samen met Humanitas (mentormaatjes).

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

- *het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?*
de leerkracht (zo nodig met ondersteuning en/of aansturing van de IB-er).
- *de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school*
de IB-er, in overleg met de directeur.
- *volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang*
de leerkracht (gemonitord en ondersteund door de IB-er).
- *planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)*
de IB-er.
- *aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)*
de IB-er, in overleg met de directeur. Zij geven overigens aan, dat dit aandacht heeft gehad de afgelopen tijd en dat zij een en ander nu (ter borging) goed op papier hebben staan.
- *wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:*
 - *het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling*
 - *het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
 - *het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
 - *het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*

Het team geeft aan, dat zij de ouder graag zien als partner. De ouder geeft in het interview aan, dat het contact met de school heel goed is. Bij het opstellen van het plan zijn de ouders volledig betrokken en nu een maal per week de voortgang evalueren met de leerkracht en een maal per 2 weken rond de tafel zitten met leerkracht, IB-er en consulente. Voor de planning, het bespreken van de juiste ondersteuning en het aanpassen van het groeidocument worden ouders altijd betrokken.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt? Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?*

De school deelt het voedingsgebied met de basisscholen Panta Rhei en Pendula. Op directieniveau vindt er regelmatig overleg plaats ten behoeven van de afstemming van naschoolse activiteiten.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?*

2 maal per jaar is er overleg op directeureniveau (soms ook directie en IB-er gezamenlijk). De school neemt ook deel aan het IB-netwerk.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?*

Binnen SKOTZO is er een goed en regelmatig overleg tussen de directeuren en is er een goed IB-netwerk. De RT-er geeft aan dat zij met haar collega's ook (op inhoud) overleg heeft.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?*

Er is een heel goede samenwerking met de onderwijsconsulente. Zij zorgt er ook voor, dat de lijnen met de andere experts van Plein013 heel kort zijn.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?*

Zowel de peuterspeelzaal als de buitenschoolse opvang zijn van Kinderstad. Met hen is een intensieve samenwerking en inhoudelijk een goede afstemming (met de psz een 6 wekelijks overleg en inhoudelijk op uitvoerend niveau een afstemming inzake Piramide). Er is standaard een warme overdracht van leerlingen die vanuit de peuterspeelzaal naar de school komen. Daarnaast is er een afstemmingsoverleg betreffende het integrale plan met Contour De Twern. Met het voortgezet onderwijs is op kindniveau een goed overleg (warme overdracht), gaat groep 8 jaarlijks naar de scholen toe en zijn er ouderinformatieavonden. De school ontvangt ook informatie over de resultaten van de oud-leerlingen op de vo-scholen.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?*

De samenwerking wordt door de geïnterviewden bestempeld als "steeds minder". Momenteel is er ook niet echt sprake van samenwerking, maar uitsluitend overleg op leerlingniveau.

Afsluitende opmerkingen:

Basisschool Fatima heeft als motto: "opgroeien in harmonie". Dat proberen zij te concretiseren door alle ontwikkelingsaspecten in voldoende mate aandacht te geven. Het team wordt bestempeld als een "hardwerkend team", dat open is naar elkaar en naar de ouders. Zij proberen zo laagdrempelig mogelijk te zijn. Het team wil graag een laagdrempelige buurtschool zijn, met hart voor de leerling. De school is opleidingsschool en werkt dus intensief samen met de PABO, maar ook met de Fontys Sporthogeschool. Dit brengt nieuwe ideeën in de school en zorgt veelal ook voor extra handen. De ouder geeft aan, dat de keuze indertijd op de school is gevallen vanwege het feit dat het een kleinschalige buurtschool is waar iedereen elkaar kent en de lijnen kort zijn. De school maakt dit ook volledig waar en zijn kind wordt op een uitstekende manier begeleid. Daardoor hoeft de keuze nu niet gemaakt te worden voor een speciaal onderwijsschool, maar kan ook hun zoon in de buurt naar school gaan.